
OBSAH

Úvodem	5
1. Nové literární proudy druhé polovi- ny 19. a začátku 20. století	6
Baudelaire: Květy zla — Mršina	6
Svítání	7
Básně v próze — Odcizenec	8
Zola: Zabiják	9
Strindberg: Syn služby	12
Reymont: Sedláci	14
Hauptmann: Bobří kožich	16
Azevedo: Osada na předměstí	19
Rimbaud: Spáč v úvalu	22
Samohlásky	22
Opilý koráb	23
Verlaine: Písňe beze slov — Básnické umění	26
Západ slunce	27
Spánek černý, dlouhý	28
Mallarmé: Dar básně	28
Zjevení	29
Jarry: Ubu králem	29
Valéry: Milovník básní	34
Zlomky Narcisa	35
Živoucí mrtvá	35
Maeterlinck: Modrý pták	36
Verhaeren: Chapadlovitá města — K budoucnosti	41
Morgenstern: Šibeniční písňe — Z autorových před- mluv	42
Ukolébavka šibeničního dítěte	43

Jak si šibeniční dítě zapamatuje jména měsíců	43
Noční rybí zpěv	44
Veliké lalulá	44
Rilke: Obětina lárům – Ve starém domě	45
Nové básně – Smrt milenky	46
Sonety Orfeovi – XX	46
2. Tradiční tvorba konce 19. a začátku 20. století	47
Björnson: Selské povídky – Nebezpečné námluvy	47
Lagerlöfová: Gösta Berling	50
Hamsun: Matka země	54
Wilde: Jak je důležité mít Filipa	56
Kipling: Kniha džunglí – Tůmé, miláček slonů	64
Shaw: Pygmalion	68
Galsworthy: Sága rodu Forsytů – Vlastník	73
Wells: První lidé na Měsíci	78
France: Grainquebille	82
Sienkiewicz: Křižáci	87
London: Martin Eden	91
Sinclair: Metropole	94
3. Avantgardní literární proudy první poloviny 20. století	97
Apollinaire: Alkoholy – Pásmo	97
Růženka	101
Kaligramy – Prší	102
Marinetti: Osvobozená slova – Úryvky z technického manifestu futuristického písemnictví	103
Bitva tíže + vůně	104
Dopis „passéistického“ pána mladé krasavici	104
Chlebnikov: Zesynovělá noční sinava	105
Bobeóbi	105
Obrateň	105
Já a Rusko	106
Majakovskij: Floutkova halena	107
O tom – Láska	107
Správná věc	109
Plným hlasem	113
Proust: Hledání ztraceného času – Swannova láska	116
Joyce: Odysseus	119
Musil: Muž bez vlastností	123
Kafka: Proces	129
Werfel: Na této zemi cizinci jsme všichni	134

Podzimní píseň	135
Brecht: Výhradně proto	135
Strach a bída třetí říše	136
Babel: Rudá jízda — Má první husa	142
Tzara: Manifest Dada (Dada neznamená nic)	145
Návod, jak vytvořit dadaistickou báseň	146
Kalendářní biograf abstraktního srdce — 15, 18, 21	147
Samo Slunce Silnice Rudá	147
Breton: Tajemství surrealistického magického umění	148
Volná láska	149
Eluard: Veřejná růže — Polibek	151
Poezie a pravda — Svoboda	152
4. Literatura mezi dvěma světovými válkami	155
Gorkij: Podnik Artamonových	155
Ostrovskij: Jak se kalila ocel	160
Šolochov: Tichý Don	165
Bunin: Krkavec	169
Jesenin: Jeseň	173
Dopis jedné ženě	174
Pasternak: Milovat jiné to je kříž	176
Vlaky časně zrána	177
Eva	178
Achmatovová: Dopis můj ještě nezmačkej, milý	179
S těmi, kdo zemi v nebezpečí	180
O verších	180
Rolland: Petr a Lucie	180
Dobrý člověk ještě žije	182
Barbusse: Oheň	186
Mauriac: Klubko zmijí	188
Maurois: Lord Byron	193
Saint-Exupéry: Země lidí	196
Pirandello: Šest postav hledá autora	201
Ungaretti: Veselí — Vojáci	206
Cítění času — Červenec	207
Navečer	207
Garcia Lorca: Cikánské romance — Luna, luna	207
Dům doni Bernardy	208
H. Mann: Poddaný	215
T. Mann: Doktor Faustus	218
A. Zweig: Spor o seržanta Gríšu	220
Feuchtwanger: Žid Süs	223

Remarque: Na západní frontě klid	225
Lewis: Babitt	228
Dreiser: Americká tragédie	230
Hemingway: Komu zvoní hrana	233
Faulkner: Divoké palmy	238
Steinbeck: Hrozny hněvu	242
Sandburg: Ocel a dým — Trojice	246
Jeffers: Ptáci	247
Chesterton: Povídky otce Browna — Nepřítomnost pana Festa	248
Eliot: Čtyři kvartety — Little Gidding	254
Undsetová: Kristina Vavřincová	255
Nexö: Ditta, dcera člověka	260
Laxness: Salka Valka	265
Sillanpää: Umírala mladička	270
Krleža: Charvátský bůh Mars — Bitva u Bystrzyce Lešné	274
Andrić: Travnická kronika	277
Illés: Hoří Tisa	281
Hedájat: Slepá sova	285
Thákur: Poslední báseň	291
Lu Sün: Pravdivý příběh AQ	293
Mao-Tun: Šerosvit	298
Akutagawa: Rašomón	301
Kobajaši: Loď na kraby	304
Prichardová: Studna ve stínu	307
Güiraldes: Don Segundo Sombra	310
Guillén: Kytara	314
Příjmení	314
5. Literatura po roce 1945	316
A) Tvorba socialisticky angažovaných autorů	316
Fadějev: Mladá garda	316
Simonov: Živí a mrtví	319
Erenburg: Lidé, roky, život	325
Ajtmatov: Džamila	328
Jevtušenko: Stalinovi dědici	331
Puškin	333
Vozněsenski: Parabolická balada	335
Andrzejewski: Popel a dým	336
Kruczkowski: Němci	341
Gałczyński: O mé poezii	348
Lyrický rozhovor	349

Setkání ve Štětíně	350
Tuwim: Hrbáč	350
Polské květy	351
Nazor: Pastýř Loda	352
Karaslavov: Tango	357
Sadoveanu: Mitrea Cocor	359
Seghersová: Sedmý kříž	363
Becher: Portrét německé matky	367
Aragon: Aurelián	369
Nedokončený román — Láska, jež není pouze slovem	374
Alberti: Znamení dne — Byk lidu se vrací	376
Hikmet: Byl Filip Filípek nebo nebyl	377
Amado: Mulatka Gabriela	384
Neruda: Ať procitne dřevorubec — VI	387
B) Humanistická angažovanost tradiční tvorby	389
Vercors: Nepřirozená zvířata	389
Camus: Cizinec	393
Sartre: Slova	397
Saint-John Perse: Vichry — I, 1	401
Prévert: Jak dělat podobiznu ptáka	402
Zahrada	403
Oranže	404
Greene: Tichý Američan	404
Sillitoe: Kolo	408
Böll: Biliár o půl desáté	414
Opitz: Můj generál	417
Dürrenmatt: Fyzikové	420
Moravia: Horalka	425
Pasolini: Gramsciho popel — Pokorná Itálie	429
Goytisolo: Cirkus	431
Kazantzakis: Kristus znovu ukřižovaný	435
Saroyan: První den ve škole	438
Salinger: Kdo chytá v žitě	442
Bradbury: 451 stupňů Fahrenheita	446
Updike: Holubí pírká	451
Miller: Smrt obchodního cestujícího	455
Hughes: Černé milované	462
Demokracie	463
Když armády přešly	463
Ferlinghetti: Lunapark v hlavě — 8	464
Obrazy zmizelého světa — 11	465
Faiz: Ruka vánku — Dvě lásky	467

Oyino: Starý černochoch a metal	468
Dib: Na zemi, v bludišti	471
Senghor: Nokturna — Pro khalam	473
C) Tvorba experimentující	475
Butor: Proměna	475
Robbe—Grillet: Žárlivost	478
Sarrautová: Zlaté plody	481
Beckett: Texty pro nic — XII	483
Ionesco: Plešatá zpěvačka	485
Albee: Pískoviště	492
Weiss: Pronásledování a zavraždění Jeana—Paula Marata	502
Enzensberger: Zpěv z potopy — Obhajoba vlků proti beránkům	507
Heissenbüttel: Texty — Vodní malíř	508
Starohnědá	510
Slovníček spisovatelů	512
Slovníček vysvětlivek	543
Obsah	553